ECLI:LV:AT:2023:0124.A420235520.11.L
Lieta Nr. A420235520, SKA-232/2023
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2023. gada 24. janvārī

[1] Senātā saņemta pieteicēja /pers. C/ kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2021. gada 19. oktobra spriedumu.

Ar minēto spriedumu noraidīts pieteikums par Daugavgrīvas cietuma faktiskās rīcības, 32. un 38. kamerā nenodrošinot pieteicējam atbilstošus uzturēšanās apstākļus, prettiesiskuma konstatēšanu un nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu naudas izteiksmē. Pievienojoties arī pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, apgabaltiesa atzina trūkumu esību strīdus kamerās to tehniskā risinājuma dēļ, tomēr nekonstatēja pieteicēja cilvēktiesību būtisku pārkāpumu. Par pietiekama dabiskā apgaismojuma nenodrošināšanu kā atbilstīgs atlīdzinājums ir atzīta iestādes rakstveida atvainošanās.

[2] Senāta uzdevums ir pārbaudīt to, vai zemākas instances tiesas spriedums ir pareizs no tiesību normu piemērošanas viedokļa. Senāts vēlreiz neizskata lietu pēc būtības, proti, nevērtē lietas faktiskos apstākļus un pierādījumus par tiem, iestādes lēmuma un pieteikuma pamatotību. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 328. panta pirmās daļas 6. punktu kasācijas sūdzībā ir jānorāda, kādu materiālo vai procesuālo tiesību normu tiesa ir pārkāpusi un pamatojumu, kā izpaužas šis pārkāpums. Pamatojums minētās normas izpratnē nozīmē juridisko argumentāciju par to, kā ir izpaudusies kasācijas sūdzībā norādītās tiesību normas nepamatota nepiemērošana, nepareiza piemērošana vai interpretācija.

[3] Kasācijas sūdzība ir strukturēta tādējādi, ka ir norādīts pieteicēja apgalvojums, taču apgalvojuma pamatojumu pieteicējs nevis izklāstījis kasācijas sūdzībā, bet gan norādījis kā skatāmu viņa 2020. gada 13. novembra un 2020. gada 20. marta iesnieguma attiecīgos punktos.

Senatoru kolēģija lietā neatrod pieteicēja iesniegumu ar 2020. gada 13. novembra datumu. Lietā ir 2020. gada novembra iesniegums bez datuma, kas nosūtīts pirmās instances tiesai 6. novembrī (*lietas 1. sējuma 213.–225. lapa*). Var pieņemt, ka pieteicējs domājis tieši šo dokumentu.

Senatoru kolēģija paskaidro, ka kasācijas sūdzībā jāietver argumentācija par apgabaltiesas sprieduma kļūdām tiesību normu piemērošanā. Tātad no loģikas apsvērumiem izriet, ka šāda argumentācija var rasties vienīgi pēc apgabaltiesas sprieduma sastādīšanas, un tāda nevar būt ietverta pieteicēja iesniegumā pirmās instances tiesai, tas ir, pat pirms rajona tiesas sprieduma sastādīšanas. Vēl jo mazāk tāda varētu būt atrodama 2020. gada 20. marta iesniegumā, kurš ir tapis pirms izskatāmās lietas ierosināšanas.

Minētajā novembra iesniegumā, kas pēc satura ir pieteikuma papildinājumi un precizējumi, ir norādīti pieteicēja apsvērumi, kādēļ viņaprāt Ieslodzījuma vietu pārvaldes viedoklis par uzturēšanās apstākļiem strīdus kamerās nav pareizs. Tātad minētais nav saistāms ar apgabaltiesas sprieduma iespējamu nepareizību.

[4] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav ņēmusi vērā Eiropas cietumu noteikumu un Eiropas cietumu standartu pārkāpumus Daugavgrīvas cietuma 3. korpusa kamerās.

Kā konstatē senatoru kolēģija, apgabaltiesas spriedumā bez vērības nav atstāts pieteicēja teiktais par Eiropas cietumu noteikumiem un Eiropas cietumu standartiem (ar to saprotot, ka pieteicējs domājis Eiropas Komitejas spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai pieņemtos standartus). Taču kasācijas sūdzībā nav pamatojuma tam, kādas kļūdas apgabaltiesa pieļāvusi šo noteikumu vai standartu piemērošanā un kā tas ietekmēja lietas iznākumu.

[5] Apgabaltiesas vērtējumu par pieteicēja redzes pasliktināšanās saistību ar dabiskā apgaismojuma nepietiekamību pieteicējs uzskata par subjektīvu un vienpusēju (iestādei par labu esošu) un tam nepiekrīt.

Senatoru kolēģija norāda, ka nepiekrišana tiesas izdarītajiem secinājumiem pati par sevi neliecina par sprieduma nepareizību un nevar būt kasācijas tiesvedības pamatā.

Savukārt apgalvojums, ka tiesa neesot ņēmusi vērā un objektīvi (taisnīgi) izvērtējusi Daugavgrīvas cietuma Medicīnas daļas paskaidrojumus un to ticamības pakāpi, nav argumentēts. Kā redzams no apgabaltiesas sprieduma, tiesa, vērtējot pieteicēja argumentu par redzes pasliktināšanos tieši nepietiekamā dabiskā apgaismojuma dēļ strīdus kamerās, ir ņēmusi vērā ne vien izrakstos no pieteicēja ambulatorā pacienta medicīniskās kartes norādīto informāciju, bet arī no citām pieteicēja administratīvajām lietām iegūtu informāciju šajā sakarā. Pieteicējs kasācijas sūdzībā nav norādījis nevienu konkrētu un pārbaudāmu argumentu par tiesas pieļautām kļūdām pierādījumu novērtēšanā, nav paskaidrojis, tieši kuri pierādījumi nav ņemti vērā, kas liecina par tiesas neobjektivitāti pierādījumu vērtēšanā, un kāds viņa ieskatā būtu attiecīgu pierādījumu objektīvs izvērtējums.

[6] Pieteicējs pārmet tiesai, ka tā neesot novērtējusi viņa prettiesisku turēšanu vieniešlodzījumā sociālās izolācijas apstākļos.

Minētais ir pretrunā lietas apstākļiem. Tiesas argumentācija, kādēļ pieteicēja apgalvojumi par prettiesisku atrašanos vieniešlodzījumā un sociālā izolācijā nav pamatoti, ir ietverta gan pirmās instances tiesas spriedumā, gan tā papildināta apgabaltiesas sprieduma 15. punktā. Kasācijas sūdzībā nav pamatojuma tam, ka šis tiesas vērtējums nebūtu pareizs.

[7] Kasācijas sūdzības 6. punktā norādītais, ka apgabaltiesa *ir vienkārši ignorējusi atšķirīgu ieslodzījumā turēšanas apstākļu faktu (diskrimināciju, Konvencijas 14. panta pārkāpumu)*, nav objektīvi saprotams.

[8] Iepriekš minētais liek secināt, ka kasācijas sūdzības apsvērumi būtībā ir tikai papildu argumentācija pieteicēja lietā paustajai pozīcijai, kā arī pauž neapmierinātību ar lietas iznākumu. Sūdzība ir vērsta uz lietas apstākļu un pierādījumu pārvērtēšanu, kā arī pieteicējam labvēlīgu lietas risinājumu pēc būtības. Par to liecina arī kasācijas sūdzībā ietvertās atsauces uz jau minēto 2020. gada 20. marta iesniegumu, pieteikuma papildinājumiem un

precizējumiem un tiem pievienotajiem dokumentiem, Senātam izteiktais lūgums tos izvērtēt un apmierināt pieteikumu. Senatoru kolēģija paskaidro, ka procesa dalībnieku interese uz strīda izšķiršanu pēc būtības tiek īstenota rajona tiesā un apgabaltiesā. Kasācijas sūdzības iesniegšana nav instruments lietas jaunai izskatīšanai pēc būtības.

[9] Ievērojot minēto, pieteicējs nav norādījis uz apgabaltiesas iespējamām kļūdām tiesību normu piemērošanā, un līdz ar to kasācijas sūdzībā nav kasācijas tiesvedībā pārbaudāmu argumentu. Tādējādi kasācijas tiesvedību šajā lietā ir jāatsaka ierosināt, un tiesvedība lietā ir noslēgusies.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338. panta otro daļu un 338.[1] panta pirmo daļu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /pers. C/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2021. gada 19. oktobra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore V. Krūmiņa Senatore Dz. Amerika Senatore D. Makarova